

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

16 Νοεμβρίου 2011

Αριθμ. Πρωτ.: 145660/31230/2011

Προς Υπουργό Οικονομικών
Κύριο Επαγγελο Βενιζέλο

Κ. Σερβίας 10

105 62 Αθήνα

Θέμα: Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.)

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Ο Συνήγορος του Πολίτη γίνεται αποδέκτης μεγάλου αριθμού διαμαρτυριών πολιτών σχετικά με την επιβολή του Έκτακτου Ειδικού Τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (στο εξής Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.), όπως αυτό θεσπίστηκε στο άρθρο 53 Ν. 4021/2011, ΦΕΚ 218 Α'/3.10.2011, για την εφαρμογή του οποίου εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1211/10.10.2011 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών.

Λόγω του σύντομου χρονικού διαστήματος, εντός του οποίου αποφασίστηκε η επιβολή του τέλους και καθορίστηκε η διαδικασία υπολογισμού και είσπραξής του, ανέκυψαν πολλά προβλήματα, ορισμένα από τα οποία σας μεταφέρουμε και πορακαλούμε για την άμεση ανταπόκρισή σας, προκειμένου να επιλυθούν.

1. Υπολογισμός του τέλους με εσφαλμένη τιμή ζώνης.

Σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 2 ν. 4021/2011 «Για τον υπολογισμό του τέλους της παραγράφου 1 λαμβάνεται υπόψη το εμβαδόν της δομημένης επιφάνειας, το ύψος της τιμής ζώνης και η παλαιότητα του ακινήτου, όπως αυτά αναγράφονται στο λογαριασμό της Δ.Ε.Η. ή τους εναλλακτικούς προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος, με βάση τα οποία λογίστηκε κατά τη 17.9.2011 το τέλος ακίνητης περιουσίας της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993, ...»

Σε πολλές περιπτώσεις στους λογαριασμούς της Δ.Ε.Η. ο υπολογισμός του Τ.Α.Π. γινόταν με εσφαλμένη τιμή ζώνης, από λάθος των οικείων δήμων. Οι πολίτες μόλις εξαγγέλθηκε η πρόθεση για επιβολή του τέλους ήλεγξαν τους λογαριασμούς τους και έσπευσαν στους οικείους δήμους και τη Δ.Ε.Η., προκειμένου να γίνει διόρθωση. Ωστόσο στον σταθθέντα λογαριασμό, που περιλαμβάνει και το τέλος, εμφανίζεται το παράδοξο ο υπολογισμός του Τ.Α.Π. να γίνεται με τη διορθωμένη, ορθή, τιμή ζώνης, ενώ ο υπολογισμός του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. να έχει γίνει με την εσφαλμένη -και στις περισσότερες περιπτώσεις κατά πολύ μεγαλύτερη- τιμή ζώνης. (Κωδ. υπ. 145764/2011: Για διαμέρισμα στο Ν. Ψυχικό τιμή ζώνης 2750 ευρώ αντί 1800 ευρώ, συντελεστής υπολογισμού 10 αντί 6. Κωδ. Υπ. 146069/2011: Ακίνητα επί της οδού Χαλειά στο 5^ο δημοτικό διαμέρισμα Δ. Αθηναίων: Το Τ.Α.Π. υπολογιζόταν με την τιμή ζώνης της οδού Χαλειά στη Φιλοθέη, 2100 ευρώ αντί 1500 ευρώ, συντελεστής υπολογισμού 8 αντί 5. Κωδ. Υπ. 145886 Στο Δήμο Μυκόνου τιμή ζώνης 2800 ευρώ αντί 750 ευρώ, συντελεστής υπολογισμού 10 αντί 4). Σε άλλες δε περιπτώσεις εκκρεμούν αιτήσεις διόρθωσης.

Έτσι, οι πολίτες καλούνται να πληρώσουν τέλος επιβληθέν επί ακινήτου, η αξία του οποίου πόρρω απέχει από την πραγματική, χωρίς να υπάρχει περιθώριο αναγνώρισης του λάθους και επιστροφής των χρημάτων ως αχρεωστήτως καταβληθέντων, δυνατότητα άλλωστε που προβλέπεται στον Κ.Ε.Δ.Ε. Θα πρέπει, συνεπώς, να υπάρξει άμεση ανταπόκριση και παροχή οδηγιών προκειμένου να επιστραφεί ή να συμψηφιστεί τέλος που υπολογίστηκε με εσφαλμένο συντελεστή και καταβλήθηκε αχρεωστήτως.

2. Υπολογισμός του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. με βάση διπλάσια τετραγωνικά μέτρα από αυτά που αναγράφονται στα δημοτικά τέλη.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 ν. 2130/1993 (Α'62) σχετικά με το Τ.Α.Π., «1. Από 1ης Ιανουαρίου 1993 επιβάλλεται υπέρ των δήμων και κοινοτήτων τέλος, το οποίο λογίζεται επί της αξίας της ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται εντός της διοικητικής τους περιφέρειας κατά τις ακόλουθες διακρίσεις: α)... β) Στα κάθε είδους κτίσματα που βρίσκονται εκτός του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή εκτός ορίων οικισμών υφιστάμενων προ του έτους 1923 ή εκτός ορίων οικισμών πληθυσμού κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων.

Στην περίπτωση β' για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη, από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, η αξία των κτισμάτων και η αξία της διπλάσιας έκτασης από εκείνη που καταλαμβάνουν τα κτίσματα, εφ' όσον υφίσταται». Συνεπώς, στα εκτός σχεδίου πόλεως ακίνητα αναγράφονται στο λογαριασμό της Δ.Ε.Η. διπλάσια τετραγωνικά από αυτά της δομημένης επιφάνειας του ακινήτου, για τον υπολογισμό του Τ.Α.Π.»

Στην ερμηνευτική εγκύκλιο προβλέφθηκε ότι: «Στις περιπτώσεις που τα τετραγωνικά μέτρα που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους αυτού είναι υπερδιπλάσια των μεγαλύτερων εκ των τετραγωνικών μέτρων που αναγράφονται στα δημοτικά τέλη και στο δημοτικό φόρο, τότε το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. υπολογίζεται βάσει των τετραγωνικών μέτρων που αναγράφονται στα δημοτικά τέλη». Από αυτό προκύπτει ότι σε περίπτωση που αναγράφονται όχι υπερδιπλάσια αλλά διπλάσια ακριβώς τετραγωνικά μέτρα, όπως αυτό επιβάλλεται στα εκτός σχεδίου πόλεως ακίνητα από το ν. 2130/1993, ο υπολογισμός θα γίνει επί των διπλασίων τετραγωνικών μέτρων.

Ωστόσο, με βάση το ότι για τον υπολογισμό του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. λαμβάνεται υπόψη το εμβαδόν της δομημένης επιφάνειας, θεωρούμε ότι και στα εκτός σχεδίου ακίνητα θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το εμβαδόν της δομημένης επιφάνειας και όχι η πλασματική διπλάσια επιφάνεια επί της οποίας υπολογίζεται το Τ.Α.Π.

3. Επιβολή Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. σε ακίνητα υπό κατασκευή, ηλεκτροδοτούμενα με εργοταξιακό ρεύμα.

Το άρθρο 53 παρ. 1 ν. 4021/2011 ορίζει ότι: «... επιβάλλεται ειδικό τέλος υπέρ του Δημοσίου στις ηλεκτροδοτούμενες για οικιστική ή εμπορική χρήση δομημένες επιφάνειες των ακινήτων που υπάγονται κατά τη 17^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους στο τέλος ακίνητης περιουσίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993».

Σύμφωνα δε με το άρθρο 24 παρ. 7 του ν. 2130/1994 «7. Στο δημοτικό ή κοινοτικό τέλος ακίνητης περιουσίας δεν υπόκεινται τα πάσης φύσεως ακίνητα που ανήκουν: α) Στο Ελληνικό Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., στους Ο.Τ.Α. και στις δημοτικές και

κοινοτικές επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις. β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)... Επίσης **απαλλάσσονται του ανωτέρω τέλους: α) Τα κτίσματα οικοδομής που ανεγείρεται**, για μια επταετία από τη χορήγηση της οικοδομικής άδειας ή μέχρι να εκμισθωθούν ή κατά οποιονδήποτε τρόπο χρησιμοποιηθούν αυτά πριν από την πάροδο της επταετίας». Συνεπώς, εφόσον τα κτίσματα οικοδομής που ανεγείρεται, και για τα οποία χρησιμοποιείται εργοταξιακό ρεύμα, δεν υπάγονται στο Τ.Α.Π., δεν θα έπρεπε να επιβάλλεται σε αυτά το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.

Παρά ταύτα στην παράγραφο 5 του άρθρου 53 ν. 4021/2011, προβλέπονται οι περιπτώσεις ακινήτων που δεν υπόκεινται στο ειδικό τέλος, οι οποίες είναι όμοιες με αυτές των ακινήτων που δεν υπόκεινται στο Τ.Α.Π., με εξαίρεση τις υπό ανέγερση οικοδομές, που δεν αναφέρονται ρητά στην παράγραφο αυτή, με αποτέλεσμα να επιβάλλεται σε αυτές το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.

Βάσει της ισχύουσας πολεοδομικής νομοθεσίας, μετά την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη θεώρηση του στελέχους της από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή και προκειμένου να είναι δυνατή η εκτέλεση του έργου, π.χ. η ανέγερση οικοδομής, παρέχεται η δυνατότητα σύνδεσης εκάστου εργοταξίου με προσωρινή παροχή (εργοταξιακή). **Η σύνδεση κατ' αρχήν δεν αφορά σε δομημένη επιφάνεια, αλλά σε ακίνητο άνευ κτίσματος.** Μετά δε το πέρας των εργασιών, ήτοι την ανέγερση της οικοδομής, η προγενέστερα αδόμητη επιφάνεια, προφανώς, από εργοτάξιο καθίσταται δομημένη, ως εκ τούτου παύει και το εκ των ισχυουσών διατάξεων παραχωρηθέν σε έκαστο ενδιαφερόμενο δικαίωμα σύνδεσης του δομημένου πλέον ακινήτου του με εργοταξιακή παροχή. **Η εργοταξιακή παροχή, λοιπόν, αφορά σε προσωρινή σύνδεση με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, προκειμένου να εκτελεστούν οικοδομικές εργασίες και δεν αποτελεί ηλεκτροδότηση οικοδομής με συγκεκριμένη χρήση.**

Θεωρούμε, συνεπώς, ότι θα πρέπει να υπάρξει ειδικότερη ρύθμιση του θέματος επιβολής του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. σε ακίνητα προς δόμηση που ηλεκτροδοτούνται με εργοταξιακό ρεύμα.

4. Απαλλαγή από το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. μόνο σε άνεργους και υπό την προϋπόθεση ότι το οικογενειακό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 12.000 ευρώ

Σύμφωνα με το άρθρο 53 ν. 4021/2011 6 εδ. β' δεν οφείλεται το ειδικό τέλος για ένα ακίνητο που ιδιοκατοικείται και ανήκει κατά κυριότητα ή επικαρπία σε μακροχρόνια άνεργο, εγγεγραμμένο στα μητρώα του ΟΑΕΔ, καθώς και σε άνεργο που επιδοτήθηκε λόγω τακτικής επιδότησης κατά τους έξι (6) τουλάχιστον από τους δώδεκα (12) μήνες που προηγούνται κάθε φορά της ημερολογιακής βάσης υπολογισμού του τέλους. Η απαλλαγή αυτή δεν παρέχεται εφόσον το οικογενειακό εισόδημα κατά το προηγούμενο έτος, του έτους επιβολής του τέλους, υπερβαίνει το ποσό των 12.000 ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται κατά 4.000 ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο.

Στην περίπτωση αυτή εμφανίζεται το παράδοξο, η προϋπόθεση της ανεργίας να συντρέχει στο πρόσωπο του ιδιοκτήτη του ακινήτου και υπόχρεου να καταβάλει το τέλος, εάν όμως άλλο πρόσωπο από τον υπόχρεο, ο ή η σύζυγος, έχει εισόδημα τέτοιο, ώστε το συνολικό οικογενειακό εισόδημα να υπερβαίνει το ποσό των 12.000 ευρώ, τότε ο άνεργος να χάνει το ευεργέτημα της απαλλαγής από το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. (κωδ. υπόθ. 145668/2011).

Στο σημείο δε αυτό πρέπει ιδιαίτερα να τονιστεί το γεγονός, ότι **δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη στο νόμο για την εξαίρεση από το τέλος άλλων ομάδων προσώπων που αποδεδειγμένα δεν έχουν εισόδημα ή άλλους πόρους και αδυνατούν να το καταβάλουν, όπως για παράδειγμα άποροι που επιδοτούνται**

από την Πρόνοια. Άποψή μας είναι ότι θα πρέπει να υπάρξει σχετική μέριμνα για τα πρόσωπα αυτά.

5. **Επιβολή του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. χωρίς μειωμένο συντελεστή σε άτομα με αναπηρία, πλην των ολικώς τυφλών και αυτών που παρουσιάζουν βαριά κινητική αναπηρία σε ποσοστό από ογδόντα τοις (80%) και άνω υπό προϋποθέσεις.**

Ο νόμος αγνοεί κατηγορίες ατόμων με σοβαρές αναπηρίες (όπως για παράδειγμα, βαριά νοητική καθυστέρηση, επιληψία, σακχαρώδη διαβήτη κ.ά), τα οποία καλούνται να καταβάλουν το τέλος. Σε περίπτωση δε μη καταβολής του, επαπειλούνται με διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος, η οποία μπορεί να αποβεί μοιραία για την κατάσταση της υγείας τους.

Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι **πρέπει άμεσα και υπό προϋποθέσεις** (π.χ. εισοδηματικό κριτήριο), **να συμπεριληφθούν και άλλες κατηγορίες ατόμων με αναπηρία μεταξύ των δικαιούχων του μειωμένου συντελεστή υπολογισμού του τέλους**

Σε σχέση με τις τελευταίες δύο περιπτώσεις 4 και 5, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, ενώ με την παρ. 1 του άρθρου 52 του Ν. 4001/2011 προσδιορίστηκε η ομάδα των Ευάλωτων Πελατών της ΔΕΗ και των εναλλακτικών παρόχων (όπως π.χ. οικονομικά ασθενείς οικιακοί πελάτες, πελάτες που εξαρτώνται οι ίδιοι ή οι οικείοι τους από συνεχή και αδιάλειπτο παροχή ενέργειας, πελάτες με σοβαρά προβλήματα υγείας (ψυχικά, νοητικά, κινητικά κλπ) κ.ά), οι οποίοι, ανάλογα με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, τυχάνουν επεικούς αντιμετώπισης και απαγορεύεται η διακοπή της σύνδεσής τους σε κρίσιμες περιόδους, ωστόσο πολλοί από αυτούς κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 Ν. 4021/2011 για την επιβολή του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε, θα υποστούν ανεπανόρθωτη βλάβη με τυχόν διακοπή της ηλεκτροδότησης της οικίας τους. Για το λόγο αυτό, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί, ότι η επιταγή του άρ. 53 παρ. 11 του ν. 4021/2011, για άμεση διακοπή της ηλεκτροδότησης σε περίπτωση μη καταβολής του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε., δεν θα πρέπει να ισχύει για τις ευπαθείς αυτές ομάδες, προτείνει δε να διευκρινιστεί με σχετική οδηγία προς τη Δ.Ε.Η. και τους Εναλλακτικούς Παρόχους ότι δεν θα διακόπτεται η ηλεκτροδότηση στις ομάδες αυτές.

Τέλος, η Αρχή θα ήθελε να υπογραμμίσει ότι η διακοπή ηλεκτροδότησης σε πολίτες που αποδεδειγμένα αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στο τέλος συνιστά στέρηση βασικών βιοτικών αγαθών αναγκαίων για τη θέρμανση, τη σίτιση και την καθαριότητα των ίδιων και της οικογένειάς τους. Στις περιπτώσεις αυτές με κριτήριο την αρχή της αναλογικότητας (α. 25§1 εδ. γ' Σ.) θα πρέπει και υπό προϋποθέσεις να προτάσσεται η προστασία συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των πολιτών. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε τα δικαιώματα της προστασίας της αξίας του ανθρώπου που συνιστά θεμέλιο της Ελληνικής Έννομης Τάξης (αρ. 2 Συντ.), της προστασίας της υγείας (αρ. 5§5 Συντ.), της προστασίας της οικογένειας, της μητρότητας, της παιδικής ηλικίας και των ευαίσθητων κατηγοριών πολιτών (α. 21 Συντ.).

Περαιτέρω, η μη καταβολή των οφειλών προς το Δημόσιο έχει συγκεκριμένες νομικές συνέπειες για τους φορολογούμενους, οι οποίες κυμαίνονται από επιβολή προστίμου μέχρι την προσωποκράτηση και υπό προϋποθέσεις τη φυλάκιση, κατά των οποίων οι πολίτες έχουν δικαίωμα να εκφράσουν τις αντιρρήσεις τους, μέσω της άσκησης των προβλεπόμενων διοικητικών μέσων. Στην περίπτωση, όμως του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε., της άσκησης αυτών των δικαιωμάτων των πολιτών, προηγείται η διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος, που σε κάθε περίπτωση συνιστά ένα υπέρμετρα

επαχθές μέτρο κυρίως για κάποιες ομάδες πολιτών, που χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας.

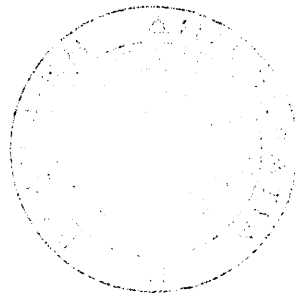
Κύριε Υπουργέ,

Γνωρίζοντας το ενδιαφέρον σας για τη βελτίωση των παρεχόμενων από τη δημόσια διοίκηση υπηρεσιών προς τους πολίτες, και για την τήρηση της νομιμότητας, απευθυνόμαστε σε εσάς, με την πεποίθηση ότι θα προβείτε άμεσα στις απαραίτητες ενέργειες, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανωτέρω εκτεθείσες κατά περίπτωση προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη.

Για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θα είμαστε στη διάθεσή σας.

Με τιμή,

Καλλιόπη Σπανού
Συνήγορος του Πολίτη

Αριθμός Αποστοράφου

Καλλιόπη Σπανού